

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: Oct/Nov.-2023**Sociology (Optional) Paper-X****SOCO10: Human Rights****Day and Date: Saturday, 02/12/2023****Total Marks: 60****Time: 2.30 PM To 4.30 PM****Instructions:**

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Human rights are created by rights.
a) economic b) political c) natural d) legal
- 2 -----said Man is Social animal. A) Ruso B) Aristotal C) Je. Bentham D) Emile Durkhiem
- 3 In 1955, the first backward class commission was appointed under his chairmanship. A) kaka Karmalkar B) kaka Kalekar C) Chandan Pratap Singh D) K. N .Circle
- 4 Man is considered to be ----- when considered by religious evil.
a) pious b) faith k) faithful d) humility
- 5 The first international conference on human rights was held -----here in Iran. A) durban B) Teharan C) Kajirksthan D) Japan
- 6 The tenure of membership of the United Nations Commission on Human Rights is -----.
a) 2 years b) 3 years c) 4 years d) 5 years
- 7 -----propounded the theory of justice on human rights. a) John Dive b) John Rowles c) Dr Broom d) Nichola
- 8 The Universal Declaration of Human Rights was proclaimed by the United Nations General Assembly on ----- a) 10 December 1948 b) 10 December 1949 c) 10 December 1950 d) 10 डिसेंबर 1951
- 9 The International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights 1966 was adopted by the United Nations General Assembly on----- a) 16 December 1965 b) 16 December 1966 c) 10 December 1966 d) 12 December 1966
- 10 Maharashtra State Commission for Women was established in the year a) 1991 b) 1992 c) 1993 d) 2005
- 11 The practice of slavery in ancient Greek society was ----- . A. Social B. Crime C. Antisocial D. Disorder
- 12 During colonialism, European nations ----- bought and sold their colonists as slaves. A. England B. France C. Denmark D. All of these
- 13 For the English word Human Trafficking, the word ----- is used in Marathi. A. Human Trafficking B. Honor Killing C. Inhuman treatment d. Unethical trade
- 14 There are ----- types of human trafficking. A. Two b. Four c. Five D. Six
- 15 In India, people are also bought and sold as prostitutes. in Vethbigara, the proportion of Scheduled Castes and Tribes is almost ----- . A. 40% b. 50% c. 60% d. 80%

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the meaning of rights by giving definition of right.
- 2 Explain the level of understanding of human rights by defining human rights.
- 3 Write the History of Human Rights in India.
- 4 Explain the meaning and definition of human trafficking

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Give the definition of legal rights and state the characteristics of legal rights.
- 2 Write down the characteristics of Human Rights
- 3 Explain the nature of culpable homicide by defining it
- 4 Explain the nature of human rights violations caused by human trafficking.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Write in detail about the perspective in Human Rights.
- 2 Write in detail the measures taken to curb honor killings in India.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 मानवी हक्क अधिकार अधिकारामुळे तयार झाला.
अ) आर्थिक ब) राजकीय क) नैसर्गिक ड) कायदेशीर
- 2 ----- म्हटले की माणूस हा सामाजिक प्राणी आहे. अ) रूसो ब) अरिस्टॉटल क) जे. बेंथम ड) एमिल दुखिम
- 3 1955 मध्ये त्यांच्या अध्यक्षतेखाली पहिला मागासवर्ग आयोग नेमण्यात आला. अ) काका करमळकर ब) काका कालेकर क) चंदन प्रताप सिंह ड) के. एन. वर्तुळ
- 4 धार्मिक दुष्टीने विचार करता मनुष्य हा ----- मानला जातो. अ) पवित्र ब) श्रद्धा क) विश्वासू ड) नम्रता
- 5 मानवाधिकारावरील पहिली आंतरराष्ट्रीय परिषद ----- येथे इराणमध्ये आयोजित करण्यात आली होती. अ) डरबन ब) तेहरान क) काजिर्कस्थान ड) जपान
- 6 संयुक्त राष्ट्रांच्या मानवी हक्क आयोगातील सदस्यत्वाचा कार्य काळ हा ----- इतका असतो.
अ) २ वर्षे ब) ३ वर्षे क) ४ वर्षे ड) ५ वर्षे
- 7 ----- मानवी हक्कांवर न्यायाचा सिद्धांत मांडला. अ) जॉन डायव्ह ब) जॉन रोल्स c) डॉ ब्रूम d) निकोला
- 8 मानवी हक्काचा वैश्विक जाहीरनामा ----- रोजी संयुक्त राष्ट्रांच्या महासभेने घोषित केला . अ) १० डिसेंबर १९४८ ब) १० डिसेंबर १९४९ क) १० डिसेंबर १९५० ड) १० डिसेंबर १९५१
- 9 आर्थिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक हक्कांवरील आंतरराष्ट्रीय करार 1966 संयुक्त राष्ट्रांच्या आमसभेने ----- रोजी स्वीकारला. अ) १६ डिसेंबर १९६५ ब) १६ डिसेंबर १९६६ क) १० डिसेंबर १९६६ ड) १२ डिसेंबर १९६६
- 10 महाराष्ट्र राज्य महिला आयोगाची स्थापना वर्षभरात झाली. अ) 1991 ब) 1992 c) 1993 d) 2005
- 11 प्राचीन ग्रीक समाजात गुलामगिरीची प्रथा ----- होती.
अ. समाजमान्य ब. गुन्हा क. समाजबाह्य ड. विकृती
- 12 वसाहतवादाच्या काळात युरोपियन राष्ट्रे ----- आपल्या वसाहतीतील व्यक्तींना गुलाम म्हणून खरेदी व विक्री करत असत. अ. इंग्लंड ब. फ्रान्स क. डेन्मार्क ड. यापैकी सर्व

- 13 Human Trafficking या इंग्रजी शब्दासाठी मराठीत ----- हा शब्द वापरला जातो. अ.मानवी दुर्व्यापार
ब.प्रतिष्ठासाठी हत्या क. अमानवी वर्तन ड.अनैतिक व्यापार
- 14 मानवी दुर्व्यापाराचे -----प्रकार आहेत. अ.दोन ब. चार क. पाच ड.सहा
- 15 भारतात वेठबिगार म्हणूनही व्यक्तीची खरेदी – विक्री केली जाते. वेठबिगारात अनुसूचित जाती व जमातीच्या व्यक्तीचे प्रमाण ----- जवळपास आहे. अ.४०% ब.५०% क.६०% ड. ८०%

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 हक्काची व्याख्या सांगून हक्कांचे अर्थ सांगा.
- 2 मानवी हक्काची व्याख्या सांगून मानवी हक्कांचे आकलन पातळ्याविषयी सांगा.
- 3 भारतातील मानवी हक्कांचा इतिहास लिहा.
- 4 मानवी दुर्व्यापार अर्थ व व्याख्या सांगा.

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 कायदेशीर हक्कांची व्याख्या सांगून कायदेशीर हक्कांची वैशिष्टे सांगा.
- 2 मानवी हक्कांची वैशिष्ट्ये लिहा
- 3 दुर्विहित हत्याची व्याख्या सांगून स्वरूप स्पष्ट करा
- 4 मानवी दुर्व्यापारामुळे होणारे मानवी हक्कांचे उल्लंघनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 मानवी हक्कांमधील दृष्टीकोन बदल तपशीलवार लिहा.
- 2 भारतात प्रतिष्ठेसाठीच्या हत्यांना आळा घालण्यासाठी केलेली उपाययोजनाची सविस्तर माहिती लिहा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: Oct/Nov.-2023
Sociology (Optional) Paper-X
SOCO10: Human Rights

Day and Date: Saturday, 02/12/2023
Time: 2.30 PM To 4.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 मानवी हक्क अधिकार अधिकारामुळे तयार झाला.

अ) आर्थिक ब) राजकीय क) नैसर्गिक ड) कायदेशीर

Option 3

2 ----- म्हटले की माणूस हा सामाजिक प्राणी आहे. अ) रुसो ब) अरिस्टॉटल क) जे. बेंथम ड) एमिल दुखिम

Option 2

3 1955 मध्ये त्यांच्या अध्यक्षतेखाली पहिला मागासवर्ग आयोग नेमण्यात आला. अ) काका करमळकर ब) काका कालेकर क) चंदन प्रताप सिंह ड) के. एन. वर्तुळ

Option 1

4 धार्मिक दृष्टीने विचार करता मनुष्य हा ----- मानला जातो. अ) पवित्र ब) श्रद्धा क) विश्वासू ड) नम्रता

Option 1

5 मानवाधिकारावरील पहिली आंतरराष्ट्रीय परिषद ----- येथे इराणमध्ये आयोजित करण्यात आली होती. अ) डरबन ब) तेहरान क) काजिर्कस्थान ड) जपान

Option 1

6 संयुक्त राष्ट्रांच्या मानवी हक्क आयोगातील सदस्यत्वाचा कार्य काळ हा ----- इतका असतो.

अ) २ वर्षे ब) ३ वर्षे क) ४ वर्षे ड) ५ वर्षे

Option 4

7 ----- मानवी हक्कांवर न्यायाचा सिद्धांत मांडला. अ) जॉन डायव्ह ब) जॉन रोल्स क) डॉ ब्रूम ड) निकोला

Option 2

- 8 मानवी हक्काचा वैश्विक जाहीरनामा -----रोजी संयुक्त राष्ट्रांच्या महासभेने घोषित केला . अ) १० डिसेंबर १९४८ ब)१० डिसेंबर १९४९ क) १० डिसेंबर १९५० ड)१० डिसेंबर १९५१

Option 1

- 9 आर्थिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक हक्कांवरील आंतरराष्ट्रीय करार 1966 संयुक्त राष्ट्रांच्या आमसभेने -----रोजी स्वीकारला. अ) १६ डिसेंबर १९६५ ब) १६ डिसेंबर १९६६ क) १० डिसेंबर १९६६ ड) १२ डिसेंबर १९६६

Option 2

- 10 महाराष्ट्र राज्य महिला आयोगाची स्थापना वर्षभरात झाली. अ) 1991 ब) 1992 c) 1993 d) 2005

Option 3

- 11 प्राचीन ग्रीक समाजात गुलामगिरीची प्रथा ----- होती.
अ. समाजमान्य ब.गुन्हा क.समाजबाह्य ड.विकृती

Option 1

- 12 वसाहतवादाच्या काळात युरोपियन राष्ट्रे ----- आपल्या वसाहतीतील व्यक्तींना गुलाम म्हणून खरेदी व विक्री करत असत. अ. इंग्लंड ब.फ्रान्स क.डेन्मार्क ड.यापैकी सर्व

Option 4

- 13 Human Trafficking या इंग्रजी शब्दासाठी मराठीत ----- हा शब्द वापरला जातो. अ.मानवी दुर्व्यापार ब.प्रतिष्ठासाठी हत्या क.अमानवी वर्तन ड.अनैतिक व्यापार

Option 1

- 14 मानवी दुर्व्यापाराचे -----प्रकार आहेत. अ.दोन ब.चार क.पाच ड.सहा

Option 4

- 15 भारतात वेठबिगार म्हणूनही व्यक्तीची खरेदी – विक्री केली जाते. वेठबिगारात अनुसूचित जाती व जमातीच्या व्यक्तीचे प्रमाण ----- जवळपास आहे. अ.४०% ब.५०% क.६०% ड. ८०%

Option 4

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 हक्काची व्याख्या सांगून हक्कांचे अर्थ सांगा.

Ans:

- 2 मानवी हक्काची व्याख्या सांगून मानवी हक्कांचे आकलन पातळ्याविषयी सांगा.

Ans:

- 3 भारतातील मानवी हक्कांचा इतिहास लिहा.

Ans:

- 4 मानवी दुर्व्यापार अर्थ व व्याख्या सांगा.

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 कायदेशीर हक्कांची व्याख्या सांगून कायदेशीर हक्कांची वैशिष्ट्ये सांगा.

Ans:

- 2 मानवी हक्कांची वैशिष्ट्ये लिहा

Ans:

- 3 दुर्विहित हत्याची व्याख्या सांगून स्वरूप स्पष्ट करा

Ans:

- 4 मानवी दुर्व्यापारामुळे होणारे मानवी हक्कांचे उल्लंघनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Ans:

1 मानवी हक्कांमधील दृष्टीकोन बदल तपशीलवार लिहा.

Ans:

2 भारतात प्रतिष्ठेसाठीच्या हत्यांना आळा घालण्यासाठी केलेली उपाययोजनाची सविस्तर माहिती लिहा.

Ans:
